

CHIMARA

TINERIMEI ROMÂNE

ABONAMENTUL :

Pe un an Lei 180—
Pe un jumătate an Lei 90—
Pe 3 luni Lei 40—

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 19

REDAȚIA :

Cluj, Strada Regina Maria Nr. 11. — Telefon 13-31
ADMINISTRAȚIA :
Cluj, Strada Regina Maria Nr. 19. — Telefon 10-86

DUȘMANUL NOSTRU

De ani de zile mucenicii vieții de fiecare zi își astâmpără văpaia suferințelor cu amăgirea speranței într-o zi de mâine mai fericită. Speră în steaua dreptății ce va răsări odată și odată.

De ani de zile câte deziluzii n'au invadat aceste suflete oneste? De câte ori nu le-a fost călcată în picioare logica cugetării și batjocorită taina alegerii, sanctificată prin legea legilor. De ani de zile câte derăderi n'au suferit ostașii anonimi ai visului unei țări mai drepte, mai bine orânduite, mai larg asigurătoare de traiu cinstit.

De câte ori le-au fost înșelate așteptările de mai bine — fără să știe, fără să-și deie sau să-și poată da seama de ce. Există o conveniență socială și politică care face ca anumite lucruri, fapte și ființe să nu aibă nume în fața mulțimei răzvrătite de indignare. Există anume paravanuri peste cari privirea cetățeanului egal și liber nu poate trece în goana după adevăr.

Tot așa, însă există și lucruri de cari ne lovim zilnic, există raționamente cari s'ar putea forma din experiența cotidiană — cari totuși nu se văd, nu se creiază nu se constată.

Partidul național-tărănesc de zece ani este ostracizat. De zece ani n'a venit la putere. De ce? Fiindcă a avut mereu un dușman în țara aceasta. Azi unul, mâine altul. Un dușman care — totuși — în caracteristicile sale, a rămas același.

Cine este? Nu are nume!
Cum operează? E inviolabil — în multiplul său anonim.
Dacă totuși am căuta să-i definim restrictiv ființa, l-am putea numi un Găetan sau un Ghica suprem. Un Găetan-sinteză.

Partidul național-tărănesc, este partidul oamenilor cu palmele muncite. Găetanul suprem este prințul inactivității, beneficiarul calității de personaj „bine născut”.

Deci — din fire ne este dușman.
Partidul național-tărănesc, este partidul oamenilor așezați, cari

și cinstesc casa, soția și odraslele. Găetanul suprem — se furizează cu alaiul spadei nemeritate în casele oamenilor cinstiți. E furnerușinat, abuziv.

Din instinctul propriei conservări, deci — ne este dușman.

Partidul național-tărănesc este partidul oamenilor ce-și câștigă cu muncă grea banul. Supremul găetan a risipit averi din bogăția sudorilor celor de jos, fie cu cotele Parisului, fie cu pederăștii marinari ai cârciumelor din portul Thamisei.

De teamă să nu-și piardă posibilitatea de traiu înbelșugat, Găetanul suprem deci ne dușmănește.

Partidul național-tărănesc imbelșughează cu munca lui ogorul românesc. Găetanul suprem își trimite ura chiar dela o partidă de bob din Sinaia unde petrece înconjurat de cocote masculine sau dela un concurs de hockey din St.-Moritz. Căci Găetanul utilizează și abuzează de favorurile și măririle ce le are — fructe ale întâmplării.

De frica pierderii privilegiilor el ne dușmănește.

Partidul național-tărănesc e partidul țaranului român. Găetanul e subțirele adept al disprețului pentru „salles valahes”, cari îi dau

posibilitatea de strălucire prin munca lor exploatată pentru beneficiarii de veniturile statului, prin protecții liberale, prin fuste sau sinecuri sincere ori deghizate.

Găetanul-sinteză, ne urăște.

El ni se împotrivesc. El e apostolul campaniei împotriva noastră, pe care o duce în fiecare clipă a vieții sale. Luptând împotriva noastră, e șampionul propriei sale măritii și bunăstării.

În pat, la masa de scris, sau pe orice pedestal de mărire sau umilire, Găetanii sunt potrivnicii noștri.

Până astăzi ei au biruit. Ei au fost victorioși. Fiindcă au stat în umbră de ietac și nu i-am știut.

De astăzi însă îi știm.

Și vom ști să-le aplicăm ciocanul revoltei unei întregi țări ultragiutate.

Puroiul pestilențial va curge. Și în loc de rana ce închipuirile cred că va rămânea în locul spurcatelor bube ce au ros organismul acestei țări, vor răsări flori, cari vor trăi din seva dată de încrederea și dragostea poporului.

A acestui popor de valahi, „murdari” și muncitori, care și-a pus încrederea în partidul național-tărănesc.

A. Buteanu.

„Patria în pericol”

Fraza Diui I. Maniu sintetizează o situație a cărei imagine, trebuie să cutremure pe fiecare român în întreaga lui ființă, ca un tunet prelung de alarmă izbește fraza ce nu suferă dezmintire înclul stâncos al bătrânului Ardeal.

Nu demult o campanie mai mult sentimentală a neliniștit spiritele dornice de pace, o campanie activă pentru revizuirea tratatelor de pace. Această campanie avea bază solidă în reforma agrară dela noi. Echivocul din Geneva a consolidat mai mult construcția ideii revizioniste.

În jurul granițelor noastre centurii inamice își profilează defilarea dușmănoasă, a căror moral numai ridică pa putut acel echivoc.

Efectul este mai dezastruos în țară. La târgul din Șarmaș în 15 Martie a. c. țărani unguri au spus textual: „Mi nekünk jök a liberalisok, mert ök teszik tökre leghamarabb és legbiztosabban Romániát!”
Ejjenek a liberalisok! Ez kell nekünk!

(Nouă ne sunt buni și liberalii, că ei distrug mai precis și mai repede România? Trăiască liberalii! Asta ne trebuie nouă!)

„Patria în pericol”!...
Ardealule bătrân, tu țara clasică a patriotismului, mobilizează-ți forțele, fă să răsară cetele luptătoare de odinvară și în contra nemericilor și în contra dușmanilor.

„Patria, în pericol”!...

Studentul.

Studentului ciocoi, ciocoismul îi este ceva organic. Atavismul apucăturilor feudale, pe cari le-am crezut îngropate sub molozul prefacerilor istorice în mod definitiv, în orice moment al vieții noastre își ridică capul, voind să creieze bariere în drumul dezvoltării firești, să împiedece ritmul depănării firului istoric.

Ciocoismul, colectivitatea trândovilor, clasa privilegiată a tenet și a orientalismului bigot și laș, roade țesutul social, în care nu se poate încadra, chiar în urma caracterului său parazitar.

Societatea viabilă se bazează pe muncă și urește parazitismul.

Vlăstarul ciocoesc privilegiat din momentul nașterii sale, intră în universitate cu toate prerogativele și stigmatele privilegiului ereditar. Situația sa materială îi asigură o preponderanță asupra colegilor săi, lipsiți uneori și de bucurărea pâinei uscate, de multecori unicul element al cinelor modeste. Eleganța croiului hainei sale impecabile, ușurita în gesturi inimitabile, dictionarul de cuvinte scofălcite, încrucișate cu franțuzisme, fața bine hrănită și pururi veselă, care nici un singur moment n'a suferit colții dureroși a unei minime mizerii, concretizează superioritatea acestei minciuni.

Această figură, nu reprezintă ființa de om, este figurant, manechin, minciună sentimentală.

Din ochii acestor farseuri se reoglinesc clar, toate construcțiile monumentale ale apusului pe cari le-au văzut simultan cu figurile lor apăsate.

Pe studentul ciocoesc nimic nu-l agită și-l pasionează, decât escitarea reversă a unor piciorușe fin conturate.

Vlăstarii milioanelor de obidți, cari prin mizerie și sărăcie călesc oțelul convingerilor și al credințelor, intră anonimi, fără faima vre-unui „arbore familiar” din 1700, urmăriți de gesturi stângace și o jenantă modestie, purtând în desagii sărăcăcioși, caracter român, îndârjire de dac războinic, iar în tipărițele sufletului lor istoria timpurilor mitice din vitejia neamului românesc.

Ei vin să cucerească prin luptă și suferințe de neîndurat știința, — armă puternică în ceialaltă luptă și mai acerbă numită, viața publică sau profesională.

De multecori înfrânți de lipsuri imaginabile, cad pe un moment, dar iar se reculeg și o pornesc din nou la luptă, îi mână sângele dacic și ambliții romane.

Acești desmoșteniși mândri, cari din vârsta fragedă a copilăriei sunt sortiți unei munci istovitoare din cari răsar

picurile de hotar ale unei evoluții și progres sunt speculați în modul cel mai nerușinat.

Cuvinte dibace îmbrăcate în fanfaronada unui fals naționalism le speculează bunacredința, energia și voința condensată de atâta mizerie.

Spiculații ciocoiși monoclași, hoții lași al patriotismului, îi conduc și metodic făuresc din cinstea lor, pe umerii largi și credințele lor tari tronuri de mărire egoistă.

Studenti! Distrugeți aceste tronuri!
Dr. Emil Pop.

Incepe secerișul...

Primăvara n'a sosit încă și noi deja secerăm. Secerăm laolaltă toți cei optsprezece milioane, cari formăm populația Țării. Excepție nu face nimeni, dela seceriș nu lipsește nici nou născutul de două zile, căci e seceriș... mare. Suntem la coasă cot la cot cu cei fără frica de Dumnezeu, cu cei, cari au semănat singuri... *neghina*, ca să o secerăm cu toții acum. N'am semănat laolaltă și totuși secerăm împreună, căci e vorbă de *neghină*. Semănătorii — e drept — nu așa și-au închipuit praznicul recoltei... Sperau grâu curat, de pe pământul crezut rodnic al Genevei, iar secerișul gloriilor nemeritate și l'au închipuit cu totul altfel, și-au închipuit o clacă mare, până'n zori de zi, rănjindu-ne în față, nouă, cari ne-am fi uitat la ei numai prin geam.

Liberalii — meșteri în *gaffe* stil mare — iată, că fac seceriș, deși încă în văzduh zbor fulgi de zăpadă.

Primăvara n'a sosit, și noi deja secerăm.

Nu-i în firea Românului să se bucure de răul și necazul altuia, cu atât mai puțin am putea face așa ceva acum, când e vorba să ne înfruptăm împreună din rōada greșalei lor din *neghina* secerată. Greșala lor nu ne poate bucura, căci ea a rănit adânc însuși corpul surmenat al țării; în schimbul bucuriei, avem însă datoria să precizăm bine câteva lucruri.

Avem datoria să cercetăm mai deaproape... pe *semănători*: guvernul actual și partidul unic responsabil de relele ce ne ajung, partidul liberal.

Ne întrebăm! Mai există o țară pe harta mondială unde un partid să fi avut atâta obrăznicie ca partidul liberal dela noi, în a insista pentru o lungă guvernare? Mai există vre-o țară unde timp de un *deceniu* să nu se afle în sânul unui neam de optsprezece milioane decât cincisprezece oameni spre a conduce destinele unui popor în plină dezvoltare și abia la originea paginilor mărteje din istoria sa? Mai există vre-o țară, care timp de zece ani să fie preocupată de oameni fără mila deaproapelui, fără credință în Dumnezeu și care țară, de dragul alor 15 oameni să fie transformată într-o hală mare, unde totul se vinde... și totul se

cumpără, om și materie, suflet și trup... deopotrivă.

Mai există vre-o țară unde în loc de o vocație, pentru a conduce o masă de milioane se aplică principiul de *brevet mintal* pentru 15 oameni timp de zece ani?

Mai există țară și mai există vre-un partid în lume, care să fie considerat *infalibil* cum se consideră la noi partidul liberal?

Nu! Dar atunci de ce există tocmai la noi? De ce acest ceva de neînțeles? De ce această stare anormală? De ce la noi mai altfel ca'n alte țări? Căci doar în alte țări oamenii ocupându-se mereu și timp mai îndelungat de probleme mari obosesc, slăbesc... la noi nu! aci se „întăresc”. În alte țări oamenii mari greșind — *in bona fide* — grăbesc a face *mea culpa* pentru a dovedi bunacredință în a greși, la noi... întâi că nu greșesc!?! și a doua oară nu au ce să-i constrângă la „mea culpa”!?! În alte țări oamenii având față și piele sensibilă pe față își dau șeama că o țară nu se poate lua în chirie; a conduce e și ceva onorific nu numai rentabil, se cuvine deci puțină modestie... la noi, urcați sus... devin chinezi... Cei-ce în alte țări sunt semănătorii fericii confracțiilor și semenilor lor, la noi sunt înlocuiți prin semănători de *neghină*.

Oamenii puși sus din alte țări duc o luptă grea între ei, rivalizând în fapte bune menite a mângâia și alina suferințele timpurilor postbelice... la noi ei sunt înlocuiți cu dictatori uniți într-o unitate eterogenă și cu tendințe *quot capita tot sensus* numit guvern.

Fața blândă a părinților neamului din alte țări la noi e schimbată prin schimonisirea, îngâmfarea grecotească ce radiază din obrazul guvernanților noștri de câte ori aud ei amintindu-se cuvântul: *popor*, uitând că doar și ei au fost *popor*, și că odată tot vor deveni iarăși *popor*...

„La noi... ca la nimeni”. La noi ninge... și deja secerăm.

Secerișul a început... la Geneva! Vor fi încă multe? Vor fi mai aspre? Vor dura mult?

Iată întrebările, cari nu pot aștepta mult timp după răspuns.

Dr. A. T. Mureșan

Desamăgiri dureroase

În alegerile trecute cel mai puternic mijloc de propagandă liberală, a fost promisiunea de scădere a dărilor. Dandanachii bălbăielii electorale au cutreeră în automobile satele, au ținut intruniri în orașe și pretutindeni au repetat acelaș amăgitor refren: reducerea dărilor la nivelul avut înainte de renașterea averescanismului — susținut de fripturile Porcului.

Existau încă în alegerile trecute mulți naivi cari credeau în împlinirea promisiunilor guvernamentale, se găseau chiar unii țărani cari încercau să dea crezare minciunii liberale. Noi n'am crezut sirenelor liberale și un ne-am înșelat. Nu doar că *dăriile actuale* nu le socotim impuse fără nici un criteriu justificativ, născute din capriciul de jaf al găietanilor cari le-au dus cu ei în noaptea lui Iunie 1927, ci pentru că *nu ne puteam și nu ne putem închipui ca niște oameni crescuți în păcate și minciuni să se țină cinstiți de cuvânt! N'am*

crezut promisiunilor liberale fiindcă orice cuvânt al lor nu este decât *prefăcătorie, murdărie, lipsă de suflet*.

Și nu ne-am înșelat. Suntem după săvârșirea nouilor impuneri vintiliste și situația a rămas neschimbată. Cu puțin ameliorări aduse populației nevoiașe dela munte, restul contribuabililor au rămas cutropți de aceleași poveri mari nici o modificare n'a intervenit care să le ușoreze traiul. Dl Vintilă Brătianu nu cunoaște mizeria economică în care se sbate țaranul român, închis între zidurile unei încapătănări de habotnic nu-și pleacă niciodată capul să priviască jos la nemulțumirile cari fierb în sufletul iobag al poporului. După ce a ruinat țara cu cele mai (felurite) surse de bogăție din lume, prin sistemul politice de revalorizare, astăzi acelaș domn care corespunde numelui de Vintilă — vine cu încercarea de stabilizare a leului. Acelaș domn — care a furat formula lui Enrico Corradini și a tran-

spus-o pe valurile Dâmboviței, acelaș cioclu al sărăciei „*prin noi înșine*” astăzi ne-aduce formula situațiilor precare „*prin alții*”.

La Geneva s'a dat o brutală lecție de răzburare vistiernicului nostru — și o regretăm numai pentru că ea se răsfrânge asupra întregii țări românești. — La Geneva, s'a sancționat bilanțul politice brătieniste, beteagă de păcate atavice, de capricii, de jaf.

Căci de 10 de ani, de când liberalii dețin fără nici o justificare cărmuirea poporului românesc — n'au făcut decât să încerce *crearea unei platforme* care să-le îndrătne prezența în fruntea statului. Indiferent dacă această platformă s'a plămădit din păcate, — din nerușinare, din minciună. Sufletul murdar al brătienismului — nu înțeleg numai liberalii cari poartă botezul numelui brătianu — sufletul cămătarilor acestui partid s'a simțit în murdăria și venalitatea pe care se răzîmă, ca în cea mai ozonată atmosferă de primăvară. Și sistemul s'a continuat în scurgerea anilor — fără nici o schimbare, sistemul a dăinuit și și-a înfipt ghiarele chiar în adâncul angrenajului vieții noastre politice. Mersul progresiv al evoluției n'a putut impregna în structura ideologiei partidului liberal — nici un ele-

ment nou — care să-l ajute să țină pas vremurilor noi — și partidul liberal de azi a rămas acelaș și în concepții și în metode ca și acum câteva decenii. — Partidul liberal de azi este deci un organism agonic — care se zvârcole zadarnic să birue fatalitatea care s'apropie. Căci este o lege a naturii, ca orice individ neaclimatizat mediului nou în care îl așează împrejurările, va trebui să moară. Este un imperativ natural încarnat în „Götz von Berlichingen” de poetul german, este o lege care nu se aplică numai asupra individului ci și asupra colectivității.

Partidul liberal a dovedit în repetite rânduri că nu și-a schimbat nici ideologia nici mijloacele ruginite dela 48. — A dovedit-o și prin desmățul de promisiuni din alegerile trecute — pe cari nu le-a realizat nici n'are de gând să le ducă la îndeplinire.

Cei câțiva naivi cari au crezut în perversitatea liberalilor s'au înșelat pentru totdeauna. Dar cel puțin acum s'au convins de *destrăbălarea, păcatul și minciunile* partidului liberal. Noi suntem fericiți că ne-am îndoit dela început de sinceritatea demagogiei vintiliste și astfel n'am avut prilegiul amărăciunii unor desamăgiri dureroase.

B. Gr.

București, Cluj, Timișoara.

Capitala țării unite cu atâtea jertfe seculare, capitala Ardealului, oțelit în lupta de o mie de ani cu dușmanul feroce și capitala Banatului plin de inteligențe și energii își spun azi prin glasul a zeci de mii de oameni cuvântul. Și îl vor spune apăsător și îndesat, ca să audă și cei mari și cei bolnavi în străinătate și cei mișei de acasă: că s'a sfârșit cu zilele hoțiilor nepedepsite, s'a sfârșit cu batjocorirea unui popor care vrea și trebuie să trăiască liber, în țară fericită și bogată.

Se zice, că drepturile nu s'au câștigat în lunga evoluție a omului decât prin jertfe. Am avut și noi pe Doja, pe Horia, Cloșca și Crișanu, pe Iancu cu oastea lui, pe morții dela Ruși, omorâți de argații trădătorului Goga și pe morții din Vlașca împușcați mișelește de slujbașii grecoteiului Duca.

Dacă nu au fost destule aceste jertfe de sânge pentru dobândirea libertăților cetățenești să știe despoții de azi că suntem gata să le oferim și altele. Nu vom înceta lupta; și dacă am rămânea numai o mână de oameni, nu un popor întreg, cum suntem azi, chiar atunci vom lupta cu și mai mare înverșunare, chiar cu desperare pentru dobândirea idealurilor nouă sfinte. Nu vom înceta să căutăm pe căi noi, cu arme noi să doborâm pe toți acei care se opun progresului acestei țări și cari sug vloga din poporul acesta harnic, dar sărăcit prin nemiloasa jefuire, de zece ani încoace a liberalilor și slugilor lor, averescâni.

Nu credeți tiranilor, că acest popor care a dat dovadă de disciplină și iubire de ordine în nouă imense adunări populare — cum nu a mai văzut țara românească — nu credeți, că acelaș popor nu este capabil să pună mâna pe

topor, țapină sau furcă, dacă obrăznicia voastră de a dori în neșaf bolnav să mai stați acolo unde nu vă este locul

Plecați dela guvern, cărați-vă de unde v'ați cocoșat cu forță, furt și șiretlic!

„Este periculos să trezești pe leu, dar grozav este omul în furia sa”.

Și națiunea română se va năpusti cu furie pe voi, liberali sau averescâni, dacă li mai opriți drumul spre libertate și muncă rodnică.

St.

EPIGRAME

Unui „educator”.

Te tot străduiești într'una
Educație să dai.
Ce mintos...! Crezi că se poate
Ca să dai ceea ce n'ai?

Unui politician, recent opozant.

Consecvență

Tot bați toba, toți s'o știe
Că țara-i în agonie.
Măne...-i fi ministru'n țară
Și-atunci, vai, ea o să plară!

T. Podariu

Pentru Statuia Dr-ului Ioan Rațiu

Cu ocazia petrecerii Chemării au mai contribuit următoarele persoane la fondul pentru ridicarea unei statui marelui luptător:

Dna și dl Dr. Nicolae Crăciun 500 lei,
dna și dl Dr. Romulus Olteanu 1000 lei,
dl Dr. Tit. Liviu Tilea 500 lei, dna și
dl Dr. Gavril Oșianu 500 lei, dna și
Cerghei Pop Victor 120 lei.

Cititi și
răspândiți ziarul

Chemarea

